

For ikke så længe siden havde mange travlt med at fortælle, at Socialdemokratiets århundrede var forbi.

Men jeg skal hilse og sige, at rygten om vores udslettelse er stærkt overdrevet.

Det ved I jo godt. Men jeg er nødt til at sige det her. For vi har svært ved at sige det til de konservative direkte.

For de tør jo ikke komme til duelmøder med os.

Og det er Jer, de er bange for. Jer, der repræsenterer Danmarks mest slagkraftige partiorganisation.

Det har de også god grund til. Og det er ikke bare fordi vi er de største. Det er også fordi vi er de bedste.

Men det vil vi ikke stille os tilfreds med.

Vi har det som olympiade-deltagerne: Det er ikke nok bare at være bedre end de næstbedste. Vi har kun gjort det godt nok, når vi har gjort det så godt, som vi overhovedet kan.

Jeg synes faktisk, at der er sket meget godt i partiorganisationen på alle niveauer i kongresperioden.

Detaljerne har I jo allerede læst i den skriftlige beretning. Så jeg vil her forsøge på at trække de store linier ud af de mange, mange detaljer, som er omtalt i den.

Og jeg vil naturligvis også tale om det, som vi kan gøre bedre. Det er der skam stadig meget, vi kan.

For vi socialdemokrater løber hver dag rundt med flammen i os. Og vores partiorganisation skal ikke være kvælstoffet, der slukker den, men ilten, der nærer den.

Den socialdemokratiske partiorganisation skal være stedet, hvor der er en arbejdsopgave til hver og een, der deler vor ideologi.

Vi er godt på vej. Men vi har endnu meget at lære.

Er I klar over, at 20 procent - tyve procent - af dem, der melder sig ind i Socialdemokratiet via partikontoret hurtigt glider ud af partiet igen? Og hvorfor? Ja, fordi deres indmeldelse ikke bliver fulgt op lokalt.

Jeg siger det ikke for at besvære mig. For jeg ved udmærket godt, at man har hænderne fulde lokalt, og at vi i kongresperioden desuden har haft to folketingsvalg, et kommunevalg samt en EF-folkeafstemning. Men jeg tror, at mange melder sig ind hos os, fordi de synes om vores politik i almindelighed og vore synspunkter på et

bestemt område i særdeleshed. Men kommer de til os på et tidspunkt, hvor hele partiforeningen er optaget af noget andet - for eksempel en nødvendig organisatorisk diskussion - ja, så vil de uvægerlig føle, at ingen interesserer sig for det, som de nu brænder for. Og så mister de lysten til at gøre en indsats, føler måske endda skuffelse. Og vores parti bliver fattigere ved det. Ikke alene på medlemmer. Men også på engagement. Og dermed skader vi os selv. For skulle man sige det kort og matematisk, så er slagkraft lig med engagement gange medlemstal.

Så prøv alligevel at se, om I ikke kan gøre noget mere for vore nye medlemmer. Lær dem at kende, find ud af, hvor deres interesser ligger og prøv at se, om det ikke er muligt at få deres interesser og organisationens behov til at gå op i en højere enhed. Jeg tror det er muligt.

Som Socialdemokratiets partisekretær har man mange fine oplevelser. Men de mange møder jeg har haft i lokale partiforeninger er så afgjort blandt de bedste. Engagementet og handlekraften er smittende.

Det er jo ikke uden grund, at rosen er vort symbol. Den røde farve viser, hvor den aktive handling er. Men kraften får den fra den grønne stængel. De røde kronblade og den grønne stængel kan ikke skilles ad. De er indbyrdes afhængige. Og de er hinandens forudsætninger. Kraften fra stængelen værner vi om. Vores rose er en elskværdig og imødekommende rose. Men der er torne på stængelen. Sådan er det. Den demokratiske socialisme har slagkraft, og den er iøjnefaldende. Men den har jordforbindelsen i orden. Og vilje til at beskytte sine rødder.

Vi har i år ændret vort symbol lidt. Det er et lille ydre tegn på viljen til forandring. Og lige så meget appetit som vi har på at ændre samfundets organisation, lige så meget appetit må vi selvfølgelig have på at ændre i vor egen organisation, når det er nødvendigt.

Der har vel været perioder i partiets historie, hvor vi har været trægere til det sidste end til det første! Men det er faktisk utroligt, hvad der er sket i den sidste kongresperiode. Kig engang i den skriftlige beretning. Jeg tror ikke det er meget overdrevet, at der på hver eneste side fortælles om omstillinger, nye forsøg, eksperimenter og vedtagelser, der allesammen er med til at gøre den socialdemokratiske partiorganisation til stedet, hvor det sker.

Der er så mange eksempler på det, at det kan virke urimeligt at drage enkelte frem. Og fælles for mange af dem er, at vi er ved at få en frugtbar vekselvirkning mellem det

centrale og det decentrale. Tænk bare på STU. Hvilken udvikling har den ikke været igennem på bare fire år.

Endda under snævre økonomiske vilkår. Vi dækker hele landet med uddannelsessekretærer. De er engagerede. Og de er dygtige. Ca. 7.000 partifæller deltager på 400 kurser i 1988.

Uddannelsen af vore tillidsfolk er i dag så god som nogen sinde. Det er ikke administratorer af organisationen, der kommer hjem fra kurserne, men mennesker der har muligheden og viljen og lysten til at bruge organisationen til det den er: Et redskab for aktiv handling.

Vi har også fået et godt og velfungerende professionelt SNT, som alle dele af bevægelsen trækker på og har gavn af. Også oprettelsen af Politisk-Økonomisk afdeling har betydet et kvalitativt løft for både partiorganisationen og folketingsgruppen.

Jeg kunne også nævne det faglige politiske sekretariat. Det er vel næsten utroligt, hvad der er sket her fra 1987 og til nu. Vi havde dengang knap og nap 2.000 kontaktpersoner på arbejdspladserne. I dag er vi på vej til 7.000. Og jeg skal love for, at der er kontakt. Det er virkelig fantastisk, hvad sekretariatet når at udsende af materialer - og det er en fornøjelse at opleve, at det virkelig bliver brugt. Intet under, at Venstre og SF frygtede sekretariatet så meget, at de stillede spørgsmål i Folketinget om det. Det var det, der medførte, at Registertilsynet blåstemplede sekretariatets kartotek. Det rummer alene socialdemokratisk fagligt aktive, som er indforstået med at stå der. Og bare vent. Til næste kongres vil vi have endnu flere kontaktpersoner på arbejdspladserne. Da vil ingen være i tvivl: Det er fortsat socialdemokrater, der slår tonen an på arbejdspladserne.

Jeg kunne også nævne kommunalvalget. Og vi fik jo et flot valg. 1875 kommunale mandater har vi i kommuner og amter. 100 borgmestre og 7 amtsborgmestre. Og skønt den kommunale valgkamp fandt sted, før højrebølgen var skvulpet ud, så var det ikke hos socialdemokraterne, at mismodet kunne spores. Kampviljen, gejsten og fornyelsen var der. Det var de lokale kræfter, der gav den borgerlige regering sin første store rystelse. Lad os give hinanden håndslag på, at vi i 89 skriver skriften på væggen så stort, at endnu flere af det borgerlige Danmarks bastioner falder.

Vi gør ingen røverkule af vort hjerte. Vi jagter borgmesterposterne. Sidste gang fik vi

20 procent flere. Så hvorfor ikke gentage mesterstykket i 1989.

Vi har allerede længe været i gang med at forberede den kommende kommunale valgkamp. Det sker på grundlag af de erfaringer, som vi høstede sidste gang - en positiv vekselvirkning mellem centrale temaer i valgkampen og det lokale initiativ. Partiorganisationen har da også længe styrket sin rolle som bindeled mellem vore kommunale folk og vore folk i for eksempel folketinget.

Og det giver mig anledning til at sige til Jer alle, der har tillidshverv i kommunerne: Vær ikke bange for at synge rent og højt ud om de vilkår, som den borgerlige regering giver Jer at arbejde under. Der er ingen grund til at være loyal med en indenrigsminister, en finansminister eller en statsminister, der helt åbenbart betragter det kommunale selvstyre som et bagholdsangreb på dens egen magtfuldkommenhed., Der er kun grund til at være loyale over for vore medlemmer og vælgere. Det centralistiske konservative spøgelse skal vi ikke holde hånden over. Vi tager gerne ansvaret i den enkelte kommune. Og som demokrater gør vi, hvad Folketingets flertal kræver af os. Men vi understreger samtidig, at det ikke er vor politik - at den borgerlige regering på mange områder har frataget kommunerne mulighed for at føre den politik, som vi står for.

Jeg har talt meget om omstillinger i min beretning. Og det har jeg gjort, fordi der simpelthen er sket meget. Også i partiledelsen har vi måttet omstille os. På tiden efter Anker. Det er måske svært at forstå - men det har været lettere end man skulle tro. Som menneske, som politiker, som personlighed, som partiformand har Anker jo altid fyldt meget for hver enkelt af os. Men for Anker selv var det jo aldrig personen. Det var og er partiet, bevægelsen, erkendelsen af, at Socialdemokratiet altid skal være i forandring, at der ikke gror mos på en rullesten. Og mange af de forandringer, som jeg har beskrevet skriftligt og også nu mundtligt var jo begyndt i Ankers formandstid. Derfor var skiftedagen ikke så svær. Og det bør ingen skiftedag i Socialdemokratiet iøvrigt være. For hos os drejer det sig ikke om personer, men om forvaltningen og videreudviklingen af den ideologi, der har fyldt vor hverdag i mere end 100 år. Og i en vanskelig tid både ude og hjemme gav Anker mere tilbage end han modtog.

Lad mig ikke sige mere om det. Jeg tror at Anker og alle I andre godt ved, hvad det rummer, når jeg bare siger: Tak for det Anker.

Også i den nye ledelse har vi et glimrende samarbejde, både når det drejer sig om

det daglige hal og de overordnede visioner, som en slagkraftig partiorganisation er fundamentet for at virkeliggøre. Når det går så godt, hænger det meget sammen med, at det får lov til at være godt. Forstået på den måde, at vi har et forretningsudvalg og en hovedbestyrelse, der er indstillet på forandringer. Og der er da også sket forandringer i hovedbestyrelsens arbejde. Lad mig blot her nævne udvalgenes omfang og arbejdsmetoder og nedsættelsen af ad hoc udvalg: Udvalg der opløses, efter at have løst en bestemt opgave. Det har været en utrolig værdifuld erfaring og et godt materiale, der herigennem blev skabt om et åbent Europa, flygtninge- og indvandrerspørgsmålet, ungdomsområdet og de offentlige ansatte. Så vi er godt igang.

Et vigtigt element i kongresperioden har også været forsøget med lokalsekretærordning i SiH og Nordjylland. Forsøgene tegner positivt, selvom de naturligvis endnu ikke har fundet deres rigtige leje.

Selvom vi i de sidste fire år har tænkt mange nye tanker i hele vor organisation, så skal vi videre endnu, jeg siger ikke, at alting skal forandres, for det skal det ikke. Men der er intet, der bør vær hævet over en fordomsfri diskussion.

Har vi den - den fordomsfrie diskussion - så finder vi måske frem til, at vi nogen gange gør tingene for omstændeligt eller at en frygt vi har, måske i virkeligheden er en myte. Jeg vil gerne give et eksempel på en frygt, der måske er en myte. Nemlig spørgsmålet om en central fortegnelse af vor medlemmer.

Er I helt sikre på, at de betænkeligheder som nogen af Jer måske har omkring dette spørgsmål i virkeligheden ikke er en betænkelighed som I har på andres vegne, men som de pågældende ikke selv har? Jeg har formuleret det som et spørgsmål. Det er fordi det er ment som et spørgsmål.

Selv kan jeg sige, at det faktisk er meget sjældent, at jeg har mødt nogen, der ikke åbent turde vedstå, at de var socialdemokrater. Eller som ville føle ubehag ved at postbudet vidste, at det brev, han kom med, var fra deres fælles partiformand.

Og ville det ikke være rart, hvis vi lynhurtigt var i stand til at sende information ud til samtlige medlemmer? Man kunne forestille sig mange situationer, hvor det ville være en klar fordel. Vi kender vel alle situationen på arbejdspladsen, hvor det bliver sagt: "Du som socialdemokrat må da vide ...", men ofte ved vore medlemmer jo kun, hvad der står i

aviserne. Og af og til kan de avisers oplysninger godt trænge til at blive nuanceret.

Dele af pressen interesserer sig jo desværre mere for personer end for politik. Og vi har jo faktisk også en del eksempler på, at pressen har givet et fortegnet billede af personerne.

Så fortællingen om, hvad der sker i vort parti kan vi altså ikke overlade til pressen. Vi skal selv fortælle det til medlemmerne. Men skal budskabet ud hurtigt og effektivt til medlemmerne, må vi naturligvis have deres adresser.

En central medlemsfortegnelse har imidlertid også andre fordele. Det kunne bringe os ud over det, der altid har været en svaghed - at vi mister utrolig mange medlemmer, fordi deres flytninger ikke registreres. Det er nu engang mere rationelt at gøre det på et sted i et EDB-anlæg. Der er jo intet odiøst i EDB. Det afgørende er, ud fra hvilken holdning man indretter det. Og her er det vor helt klare holdning, at EDB aldrig skal anvendes, så det formindsker den enkelte partiforenings kontakt med det enkelte medlem. Tværtimod er meningen med maskinerne at skaffe jer lokalt mere tid til den menneskelige kontakt.

Lad os få en drøftelse af det. Og lad os analysere det. Når vi så frem til, at virkeligheden ikke svarer til myten, så lad os vælge virkeligheden.

løvrigt har antallet af medlemmer jo da også en betydning for vor økonomi. Men jeg er naturligvis glad for at kunne sige, at den i dag som helhed har det bedre end for fire år siden. De nedskæringer, som vi dengang måtte foretage, ramte partikontoret hårdt.

Der har endnu ikke været mulighed for at øge bemanningen. Men den øgede aktivitet som gør sig gældende overalt i bevægelsen mærkes selvklart særligt stærkt på partikontoret. Medarbejderne gør naturligvis den indsats, de får løn for. Men så sandelig også en kæmpeindsats derudover, som vi alle skylder dem megen tak for.

Når det har været muligt at øge aktiviteten i hele perioden hænger det især sammen med to ting. Den ene er den faglig politiske kampagne, der virkelig satte skub i tingene både centralt, men især lokalt. Vi skylder vore kammerater i fagbevægelsen tak for meget i det daglige. Men jeg vil her gerne takke specielt for iværksættelsen af den faglig politiske kampagne. Ikke alene for de kontanter, der blev bevilget til lokale aktiviteter. Men også for den åbenhed og fordomsfrihed, der var omkring anvendelsen af midlerne.

Den anden ting, som har sat os i stand til at øge vore aktiviteter var, at loven om partistøtte blev effektiv, netop da den faglig politiske kampagne klingede ud. Denne lov har i mange år været en mærkesag for os. Og den blev gennemført med Svend

Jakobsen som den energiske drivkraft. For os betød loven 5 mill. kr. mere til det lokale partiarbejde. Derfor kunne vi fortsætte med forsøg, aktiviteter og omstillinger. Men det er nu engang sådan, at penge ikke løser alle problemer. Og vi har et stort problem, som vi simpelthen er nødt til at få gjort noget ved. Der er alt for få kvinder, der er aktive i partiorganisationen.

Og det er desværre ikke gjort ved, at vi bare stiller os op og siger, at kvinder skam også er velkomne. Den mulighed har været igennem sin prøveperiode. For det har vi gjort i hundrede år.

Men ord kunne altså ikke virkeliggøre vore egne idealer om lighed i vort eget parti. Så der skal handling til.

Jeg ved godt, at problemet er ømtåleligt. For det jeg jo i virkeligheden siger er, at jeg gerne havde set flere kvinder for eksempel i denne sal. Og det betyder jo, at nogle må vige pladsen. Men jeg er nødt til at sige det. For det er af afgørende betydning for vort parti, at vi får flere kvinder med

både i det organisatoriske arbejde og i kommunalbestyrelser, amtsråd og folketing også således, at vi kommer på omgangshøjde med vore vælgere, hvoraf et flertal er kvinder.

I de fire år har vi haft mange styrkeprøver med de borgerlige. Det gælder på det lokale plan, men det mest iøjnefaldene er naturligvis kommunal- og folketingsvalgene samt afstemningen om EF-pakken.

Når man tager alt i betragtning, har vi haft nogle pæne valg. Resultatet ved det sidste folketingsvalg var således opmuntrende, selv om vi ikke fik stemmer nok til det endelige opgør med den borgerlige regering. Valgkampen var kort. Men kort eller lang - det er os ligegyldigt. For de borgerlige frygter med rette den socialdemokratiske valgmaskine. Og valgkampen viste da også, at det er os, der forstår at omsætte fantasi, åbenhed og nytænkning til enig fremdrift mod målet.

Men disse seneste valg har atter engang vist, at ideologier, livsholdninger, sympatien for de svage, i det lange løb er et bedre samlingsmærke end en tilfældig luftsøjle, der bringer et konservativt parti til magten i en indeklempt parentes i vort århundrede.

Jeg vil gerne opholde mig lidt ved afstemningen om EF-pakken. Vi vandt ikke afstemningen. Men det borgerlige håb om, at den skulle afdække splid i partiet for eller imod EF blev gjort til skamme. Tværtimod viste valgkamp og afstemning, at religionskrigen er ovre. Vi er enige. Partiet er samlet. Vi behøver ikke diskutere, om vi

skal være i EF eller ej. For vi er der. Og det er socialdemokraterne, der skal vise befolkningen, hvordan EF kan bruges bedre.

Vi kan ikke vende verden ryggen. Vi er afhængig af den. Og alene af den grund er det nødvendigt, at vi søger at præge den med den demokratiske socialismes synspunkter. Det har vi da også forsøgt i kongresperioden - både gennem vore egne initiativer og gennem samarbejdet med vore broderpartier. Og så det nordiske samarbejde, der kanaliseres gennem SAMAK, er blevet udbygget. Og på dansk initiativ er det lykkedes at samle en nordisk parlamentarisk komite for Norden som atomvåbenfri zone. Med INF-aftalen mellem supermagterne har SCANDI- LUX nu fået basis for at tage andre sikkerhedspolitiske emner op. SCANDILUX blev jo i sin tid dannet for at sikre, at de små landes synspunkter omkring mellemdistanceraketterne i Europa blev hørt. Selvsagt er vi glade for hver raket, der skrottes. Det giver grund til optimisme. Men der er lang vej endnu. For der er stadig rigelig med atomvåben til at ødelægge verden. Også derfor giver aftalen mellem supermagterne os ikke anledning til at mindske vores pres for et atomvåbenfrit Norden.

Vi har i kongresperioden yderligere styrket vor forbindelse med de undertrykte i den tredje verdens diktaturer. Dette arbejde vil vi fortsætte. Og det er helt i tråd med denne indstilling, at Socialdemokratiet både i Folketing og i partiorganisation står for en human flygtningepolitik.

Socialdemokratiet arbejder for indflydelse overalt. Og det næste EF valg stunder til. Vi får det fjerde mandat i parlamentet, men det skal ingen hemmelighed være, at vi jagter det femte. For det er vigtigt med socialdemokrater i EF. Og vi ser da også i den hjemlige debat, at vore synspunkter vinder gehør. Det er jo ikke alene hos os, at talen om udmeldelse er forstummet. Det er den jo også hos mange af dem, der samlede sig i en såkaldt folkebevægelse. Det lover godt - både for den seriøse debat og et praktisk samarbejde.

Vi stiller med en kandidatliste, som vore modstandere med rette kan være bange for. Vi har da også allerede set den kommenteret i pressen. Der er ingen kendte, lyder det. Og det er måske rigtigt. Portrætter af nogle af vore kandidater er endnu ikke folkeeje. Men hvor siger det dog meget om det overfladiske niveau for den politiske debat, at man skal høre den slags bemærkninger. Hvorfor går analysen ene og alene på, om man er kendt eller ej.

Hvorfor ikke tage stilling til, om de pågældende er dygtige eller ej.

Den stilling har vi taget. Vi tager EF alvorligt. Ligesom vi forlanger at blive taget alvorligt af EF.

Og vore kandidater er dygtige. Det vil befolkningen opdage i løbet af valgkampen.

Den valgkamp, der skaffer mindst fire socialdemokratiske mandater i EF-parlamentet.

Kampen bliver hård. Som den vil blive det til kommunalvalget og til folketingsvalget.

Men vi er parate. Organisationen bobler af liv. Vi ved, hvad vi kan. Vi ved, hvad vi vil.

Og vi kan, hvad vi vil.